2018 – 2019 b@ma&;Ejpf

ydkifwkdif;a'oBuD;

&ok,kefSf;ajcaip@&if;pmaapmif

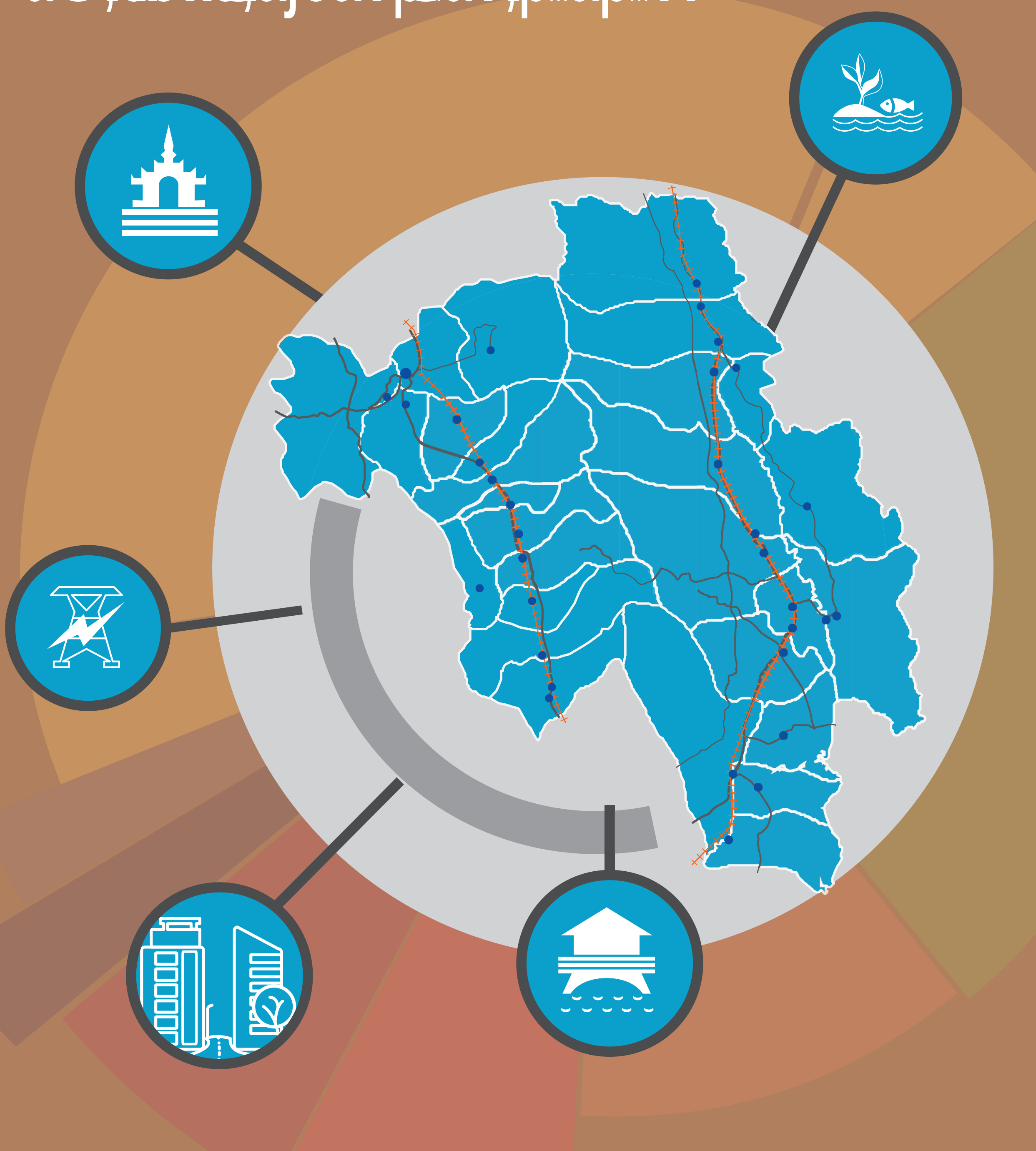

ဥယျောဇဉ်

ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အများပြည်သူ ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာ နားလည်သိရှိစေနိုင်ရေး၊ ပြည်သူ့လိုအပ်ချက်များကို သိနားလည်ပြီး အစိုးရ၏ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် တစ်သားတည်း ဖြစ်စေရေး၊ ထိရောက်သည့်အသုံးစရိတ်များ ဖြစ်စေရေး၊ ပြည်သူပါဝင်ရေးဆွဲသော ဘတ်ဂျက်နှင့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို အထောက်အပံ့ပေးနိုင်စေရေး၊ အခွန်ထမ်းပြည်သူနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများပေးရသည့် အစိုးရအကြား ယုံကြည်မှုမြင့်တက်၍ အပြန်အလှန်ထားရှိသည့် လူမှုပဋိညာဉ် ခိုင်မာအားကောင်းလာရေးတို့ကို ရည်ရွယ်လျက် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက တိုင်းဒေသကြီး၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များစာစောင် (CITIZEN'S BUDGET) ကို ဘဏ္ဍာရေး နှစ်တိုင်း စဉ်ဆက်မပြတ် ထုတ်ဝေလျက်ရှိပါသည်။

ပြည်သူ့အတွက်ရည်ရွယ်သည့် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းဆိုင်ရာစာစောင်များတွင် တိုင်းဒေသကြီး၏ အစိုးရဘတ်ဂျက်ကိန်း ဂဏန်းအချက်အလက်များ၊ ရငွေမျှော်မှန်းချက်များနှင့် ဘဏ္ဍာရငွေရှာဖွေသည့် နည်းလမ်းများ၊ အစိုးရအသုံးစရိတ် လျာထားချက်များ၊ ဌာနကြီးများ၏ အသုံးစရိတ် အခြေအနေများ၊ မြို့နယ်အလိုက် ပြည်သူ့ရေးရာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်များစသည်တို့ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ယခုစာစောင်တွင် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် များအပြင် ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး၊ပြည်နယ်များအကြား လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် ဘဏ္ဍာရှာဖွေနိုင်မှုတို့ကို ပိုင်းခြား စည်းသပ်ထားသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဇယား ၁၊ ၂ နှင့် ၅ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်နှင့် ဘတ်ဂျက်စက်ဝန်းကိုလည်းကောင်း တင်ပြထားသည့်အတွက် စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူပါဝင်နိုင်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်မှစတင်၍ ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးဆိုင်ရာဥပဒေ အတည်ပြု မပြဋ္ဌာန်းမီ ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုတင်ပြချက် (PRE–BUDGET STATEMENT) ကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ လာမည့်ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပြည်သူလူထု၏ ပါဝင်ဆွေးနွေးမှုများ၊ အကြံပြုမှုများကို အားပေးနိုင်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မစတင်မီ တတ်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ ထုတ်ဝေနိုင်ရန်နှင့် အများပြည်သူ ပိုမိုသိရှိနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းမည်ဖြစ်ပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်များပံ့ပိုး ပေးထားသည့် ပြည်သူများက ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ မူဝါဒချမှတ်သူများနှင့် ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်မည့်နည်းလမ်းများ ဖန်တီးပေးမည့် အစိုးရ၏ကတိကဝတ်ကို ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်ပြီး၊ အခွန်ထမ်းပြည်သူများကလည်း အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပိုမိုပါဝင်လာနိုင်ရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ဝင်းသိန်း
ဝန်ကြီးချုပ်
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

ဖတ်ရှုရလွယ်ကူစေရန် ကိန်းဂဏန်းများကို
အနီးစပ်ဆုံးယူသည့်အတွက် အချို့ကိန်းဂဏန်းများ၏
ပေါင်းခြင်းသည် စုစုပေါင်းတန်ဖိုးနှင့် အနည်းငယ် ကွဲလွဲခြင်း၊
ရာခိုင်နှုန်း အနည်းငယ် ကွဲလွဲခြင်းများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မာတိကာ

ပြည်သူ့အတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းစာစောင် မိတ်ဆက်	၂
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ	၃
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ	၆
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ	၇
အခန်း ၁	
ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဘတ်ဂျက်စက်ဝန်း	**၈**
၁.၁။ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုစာစောင်များ	၈
၁.၂။ ဘတ်ဂျက်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် ပြက္ခဒိန်	၉
အခန်း ၂	
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ မေခရိုစီးပွားရေး အခြေအနေ	**၁၀**
၂.၁။ တိုင်းဒေသကြီး၏ စီးပွားရေးအချက်အလက်များ	၁၀
၂.၂။ တိုင်းဒေသကြီး၏ ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၁၂
၂.၃။ အစိုးရဘတ်ဂျက်နှင့် စီးပွားရေး	၁၃
အခန်း ၃	
တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် ဘဏ္ဍာရငွေများ	**၁၄**
၃.၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက မည်သည့်ရငွေများ ရရှိပါသနည်း	၁၄
၃.၂။ တိုင်းဒေသကြီး၏ ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရငွေများ	၁၅
၃.၃။ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်အတွက် လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေမှ ရငွေများ	၁၇
အခန်း ၄	
တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် အသုံးစရိတ်များ	**၁၉**
၄.၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက မည်သည့်အသုံးစရိတ်များ သုံးစွဲပါသနည်း	၁၉
၄.၂။ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်တွင် ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း	၂၀
၄.၃။ သာမန်နှင့် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	၂၁
အခန်း ၅	
အစိုးရဘတ်ဂျက်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးရလဒ်များ	**၂၄**
နိဂုံးချုပ်အမှာစကား	၂၅
၂၀၁၈ - ၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ပြည်ထောင်စုရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းမှ အရေးပါသည့် အချက်များ ကောက်နုတ်ဖော်ပြချက်	၂၆
လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက်များ	၂၇
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ Citizen's Budget လေ့လာဆန်းစစ်ချက်မေးခွန်းလွှာ	၂၉

ပြည်သူ့အတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းစာစောင် မိတ်ဆက်

အစိုးရတစ်ရပ်၏ မူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ရေးရာဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်းတို့အတွက် နှစ်စဉ် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း (ဘတ်ဂျက်) ကို အဓိကကိုင်တွယ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ရပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် စီးပွားရေးစဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးနိုင်ရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေးတို့အတွက် အစိုးရ၏ဘတ်ဂျက်များမှာ အရေးပါသည့် မူဝါဒနည်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါရည်မှန်းချက်များ ထမြောက်အောင်မြင်ရေးအတွက် ရငွေများနှင့် အသုံးစရိတ်များကို ထိထိရောက်ရောက် ရှာဖွေ၊ သုံးစွဲနိုင်ရန် ခိုင်မာကောင်းမွန်သည့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု လိုအပ်ပါသည်။ ကောင်းမွန်သည့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု (Transparency)၊ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု (Accountability) နှင့် ပြည်သူလူထု ပါဝင်နိုင်မှု (Civic Participation) စသည့် အခြေခံအုတ်မြစ် ၃ ခုအပေါ် မူတည်ပါသည်။

ယခုထုတ်ပြန်သည့် ပြည်သူ့အတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းစာစောင် (Citizen's Budget) ကဲ့သို့သော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေးလုပ်ဆောင်ချက်များမှတစ်ဆင့် အစိုးရတစ်ရပ်၏ မူဝါဒများ၊ ရငွေအရင်းအမြစ်များနှင့် အသုံးစရိတ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုများ၊ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြည်သူလူထု လွယ်လင့်တကူ သိရှိနားလည်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့မှတစ်ဆင့် သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးထားသည့် ပြည်သူများက ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သူများ၊ မူဝါဒချမှတ်သူများနှင့် ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်သည့်နည်းလမ်းများကို ဖြစ်စေပြီး၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အရေးပါသည့် တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် ပြည်သူလူထုပါဝင်နိုင်မှုတို့ကို တိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရနှင့် တိုင်းဒေသကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် ပြည်သူ့အတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းစာစောင် (Citizen's Budget) အပါအဝင် ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ဆင့်ချင်းစီတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအတွက် ထုတ်ပြန်ရမည့် စာစောင်များကို ထုတ်ဝေသွားနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပြည်သူများ ပါဝင်နိုင်စေရန်နှင့် သိရှိထိုက်သည်များကို နားလည်နိုင်စေရန် ဘတ်ဂျက်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုစာစောင်များက ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်မှန်းပါသည်။

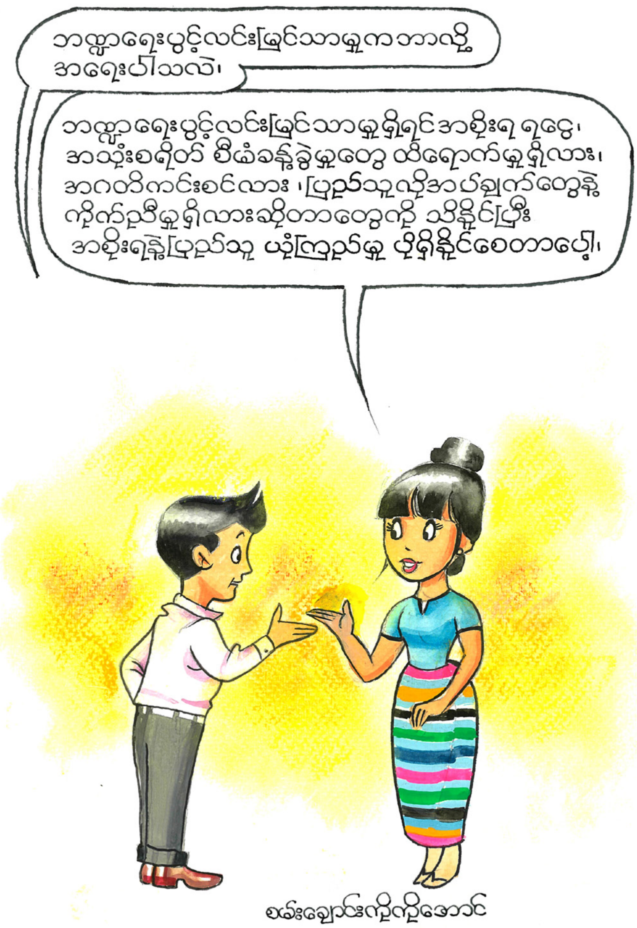

အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

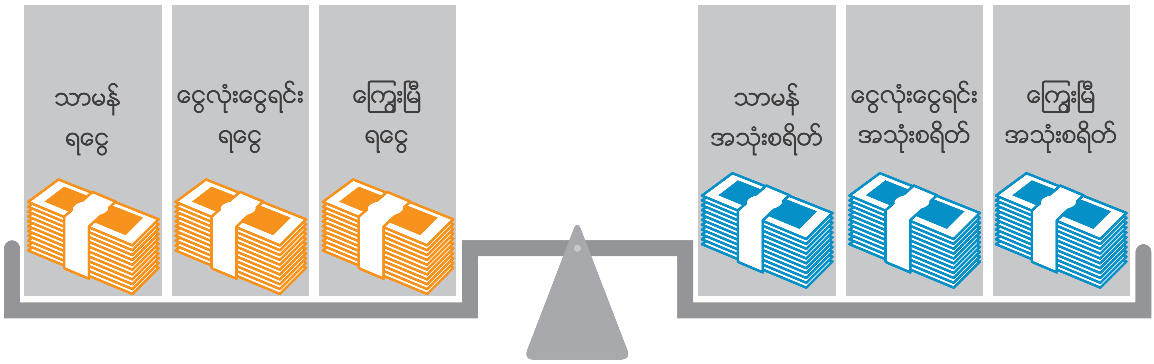

ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း (ဘတ်ဂျက်)

အစိုးရ၏အသုံးစရိတ်၊ ရငွေနှင့် ကြွေးမြီတို့အပါအဝင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံဖော်ပြထားသည့် ထုတ်ပြန်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရ၏ မူဝါဒရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာများကို မည်သို့အသုံးပြုရန်စီမံထားသည်ကို ဖော်ပြထားသည့် အစိုးရတစ်ရပ်၏ အဓိကကျသော စီးပွားရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစတင်၍ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကာလသတ်မှတ်ချက်ကို အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိ သတ်မှတ်ပါသည်။ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် သတ်မှတ်ချက်သည် နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဖြစ်ရာ မတူညီသည့် ဘဏ္ဍာနှစ်ကာလ ၂ ရပ် ကို ပေါင်းကူးပေးနိုင်ရန် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ၆ လကြာ ဘဏ္ဍာရေးအကူးအပြောင်းကာလ (Interim) ကို ထားရှိဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဘတ်ဂျက်စက်ဝန်း

ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင်လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရာတွင်လည်းကောင်း အဓိကပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် (က) ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းရေးဆွဲခြင်း၊ (ခ) စိစစ် အတည်ပြုခြင်း၊ (ဂ) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် (ဃ) စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းဟူ၍ လုပ်ငန်း ၄ ရပ် ပါဝင်ပါသည်။

ရငွေ

အစိုးရ၏ ရငွေများဖြစ်ပြီး၊ မူဝါဒအပြောင်းအလဲနှင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အရေးကြီးသည့် မူဝါဒနည်းလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ရငွေများကို အဓိကအားဖြင့် (က) သာမန်ရငွေ၊ (ခ) ငွေလုံးငွေရင်းရငွေနှင့် (ဂ) ကြွေးမြီရငွေဟူ၍ ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။

သာမန်ရငွေ

သာမန်ရငွေတွင် တိုင်းဒေသကြီး၏ အခွန်အကောက်ရငွေများ၊ အခြားသာမန်ရငွေများ၊ ပြည်ထောင်စုမှ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများနှင့် သာမန်အသုံးစရိတ်အတွက်ရရှိသော ပြည်ပအကူအညီရငွေများ ပါဝင်ပါသည်။

ငွေလုံးငွေရင်းရငွေ

ငွေလုံးငွေရင်းရငွေတွင် မတည်ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ရောင်းချခြင်းမှ ရငွေများ၊ ဖျက်သိမ်းလိုက်သော ဌာနအဖွဲ့အစည်းများ၏ သီးသန့်ရန်ပုံငွေများ၊ မတည်အသုံးစရိတ်မှပြန်လည်ရရှိငွေများနှင့် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်အတွက်ရရှိသော ပြည်ပအကူအညီရငွေများ ပါဝင်ပါသည်။

ကြွေးမြီရငွေ

ကြွေးမြီရငွေတွင် ပြည်တွင်းချေးယူငွေနှင့် ပြည်ပချေးယူငွေမှ ရငွေများ၊ အဖွဲ့အစည်းများတွင် ရင်းနှီးငွေမှ ရငွေများ၊ စုဆောင်းငွေများ ပါဝင်ပါသည်။

အသုံးစရိတ်

အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုယန္တရားလည်ပတ်ရေး၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများပေးရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်များအတွက် အစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာရင်းမြစ်များကို ခွဲဝေသုံးစွဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အသုံးစရိတ်များတွင် (က) သာမန်အသုံးစရိတ်၊ (ခ) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်နှင့် (ဂ) ကြွေးမြီအသုံးစရိတ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

သာမန်အသုံးစရိတ်

သာမန်အသုံးစရိတ်များမှာ ဝန်ထမ်းလစာများ၊ ပင်စင်နှင့် လုပ်သက်ဆုကြေးငွေများ၊ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းစရိတ်များ၊ ပစ္စည်းများဝယ်ယူခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများရယူခြင်းတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်များစသည့် အစိုးရ၏ အထွေထွေအသုံးစရိတ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်

မော်တော်ယာဉ်၊ မြေ၊ စက်ယန္တယားများ၊ အဆောက်အအုံနှင့် လမ်း/တံတားကဲ့သို့သော တစ်နှစ်ထက်သက်တမ်းပိုသည့် မတည်ပစ္စည်းများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုန်ကျစရိတ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ကြွေးမြီအသုံးစရိတ်

ကြွေးမြီအသုံးစရိတ်တွင် ပြည်တွင်းကြွေးမြီ ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်းအတွက် အသုံးစရိတ်၊ ပြည်ပကြွေးမြီပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်းအတွက် အသုံးစရိတ်များ၊ အဖွဲ့အစည်းများတွင်ရင်းနှီးငွေ (ငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့် အသုံးစရိတ်) များ ပါဝင်ပါသည်။

ဘတ်ဂျက်ခန့်မှန်းခြေ

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မတိုင်မီ (၆) လခန့်မှစတင်၍ ကြိုတင်ခန့်မှန်းထားသော ရငွေ၊ သုံးငွေများ စာရင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များ၏ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးဆိုင်ရာ ဥပဒေများဖြင့် အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ပြုပြင်ပြီးခန့်မှန်းခြေ

လက်ရှိဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း အသုံးစရိတ်ပိုင်းတွင် မူလခွင့်ပြုငွေအပြင် ဖြည့်စွက်ခွင့်ပြုငွေ ထပ်မံရရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မူလခွင့်ပြုရန်ပုံငွေများကို အမှန်တကယ် သုံးစွဲရာ၌ မသုံးစွဲဖြစ်သည့်အတွက် လျော့နည်းသွားသော ရန်ပုံငွေများကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရငွေပိုင်းတွင် မူလလျာထားငွေထက် ပိုမိုရရှိခြင်း သို့မဟုတ် လျော့နည်းရရှိခြင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲသွားသည့် ခန့်မှန်းခြေစာရင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှု

ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုသည်မှာ ပြည်သူ့ရေးရာဝန်ဆောင်မှုများကို ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်၏ဘဏ္ဍာရင်းမြစ်များကို စနစ်တကျထိန်းကြောင်းပေးသည့်စနစ်ဖြစ်ပြီး၊ ရငွေနှင့် သုံးငွေများ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ၎င်းနှင့်မူဝါဒများ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်မှု၊ အကောင်အထည်ဖော်မှု၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့်အပေါ်

တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိသော ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ တစ်ရပ်လုံးကို ဆိုလိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများ ချမှတ်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများကို မဟာဗျူဟာမြောက်ခွဲဝေလျာထားခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု

အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ၏ စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒဆိုင်ရာ ပန်းတိုင်များနှင့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ငွေရေးကြေးရေးဆိုင်ရာ မျှော်မှန်းချက်များနှင့် ပြည်သူ့ငွေစာရင်းများအား အများပြည်သူသိရှိစေရန် အသိပေးထုတ်ပြန်သည့် မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်ပါသည်။

တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိခြင်း

တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှုရှိခြင်းသည် သတင်းအချက်အလက်ထုတ်ပြန်ရန်၊ ရှင်းလင်းတင်ပြရန် တာဝန်ခံစေခြင်း သို့မဟုတ်၊ ကတိကဝတ်ပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၂၀၀၈ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေပါ ဇယား ၁ နှင့် ဇယား ၂ တို့သည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ပိုင်းခြား ကန့်သတ်ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ ဇယား ၁ က ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုလည်းကောင်း၊ ဇယား ၂ က တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ် အစိုးရများ၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကိုလည်းကောင်း ဖော်ပြပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအတွက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ဘဏ္ဍာငွေ ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များက ကောက်ခံရမည့် အခွန်အခများကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေတို့ပါ ဇယား ၅ ဖြင့် သတ်မှတ်ပြဌာန်းပါသည်။ ဇယား ၂ အရ ဆောင်ရွက်ရသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဇယား ၅ အရ ကောက်ခံရသည့် အခွန်အခများဖြင့် ပြည့်မီအောင်ဘဏ္ဍာငွေ မဖြည့်ဆည်းနိုင်သည့်အတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရက တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများသို့ ဘဏ္ဍာငွေ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ပါသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဇယား ၂ နှင့် ဇယား ၅ ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များအတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာအခွင့်အာဏာကိုလည်း ပေးအပ်ထားပြီး၊ အဆိုပါအခွင့်အာဏာကို တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များ၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းများတွင် မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းပါ ရငွေများကို အခန်း (၃) တွင်လည်းကောင်း၊ အသုံးစရိတ်များကို အခန်း (၄) တွင်လည်းကောင်း ဆက်လက်ဖော်ပြသွားပါမည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဇယား ၂ နှင့် ဇယား ၅ တို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပိုမိုသိရှိလိုပါလျှင် နောက်ဆက်တွဲဖြင့်ဖော်ပြထားသော "လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကဏ္ဍ" တွင် ရည်ညွှန်းသည့်အတိုင်း လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ

ဗဟိုအဖွဲ့အစည်းများ

- တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့
- တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်
- တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော်
- ဥပဒေရုံးများ
- စာရင်းရုံးများ

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

- အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
- အထူးစုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
- မီးသတ်ဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

- စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
- ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
- မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန
- သမဝါယမဦးစီးဌာန
- အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

- ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန
- သစ်တောဦးစီးဌာန

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန

- အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီးဌာန

စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

- စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
- ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့
- ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန
- ကုန်တင်/ကုန်ချ လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီရုံး

ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

- မြို့ပြနှင့် အိမ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန
- လမ်းဦးစီးဌာန

စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ

လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန

- လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း (နိုင်ငံပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း)

တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသော ကဏ္ဍများနှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမိုပြည့်စုံစွာ သိရှိလိုပါလျှင် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေပါ ဇယား ၂ တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

အခန်း ၁

ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဘတ်ဂျက်စက်ဝန်း

၁.၁။ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုစာစောင်များ

ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်မှာ စက်ဝန်းပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်း တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ထပ်ကျော့ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပြီး၊ အဆင့်တစ်ဆင့်ချင်းစီက နောက်တစ်ဆင့်တွင် မည်သည်ကိုဆောင်ရွက်ရမည်ကို ချိတ်ဆက်ညွှန်ပြပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ်ပြသရုပ်ဖော်ပုံမှာ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုချင်းစီနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာစာစောင်များကို ဖော်ပြပါသည်။

၁
ဘတ်ဂျက် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်း

အစိုးရ၏ မူဝါဒဦးစားပေးများကို ဖော်ထုတ်ပြီး၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက် မူကြမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရပါသည်။

- ဘတ်ဂျက် အကြိုထုတ်ပြန်ချက်စာစောင် (Pre Budget Statement)
- ဘတ်ဂျက် အဆိုပြုတင်ပြချက် (Executive Budget Proposal)

၂
လွှတ်တော်အတွင်း ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ကို အတည်ပြုခြင်း

မူကြမ်းရေးဆွဲထားသည့် စီမံကိန်းများနှင့် ဘတ်ဂျက်ကို ဆွေးနွေးမှုများ၊ စိစစ်သုံးသပ်မှုများ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး၊ပြည်နယ်လွှတ်တော်များက အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းပါသည်။

- ဘတ်ဂျက်ဥပဒေ (Enacted Budget)
- ယခုထုတ်ဝေသော **ပြည်သူသို့ ဘတ်ဂျက် အစီရင်ခံစာ (Citizen's Budget)**

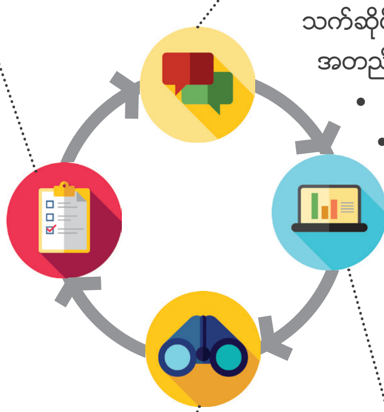

၃
ဘတ်ဂျက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ထိန်းကျောင်းခြင်း

ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲထားသည့်အတိုင်း ရငွေ ရှာဖွေခြင်းနှင့် အသုံးစရိတ်များ သုံးစွဲခြင်းတို့ဖြင့် ဘတ်ဂျက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်ကြပ်မတ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

- နှစ်တွင်းအစီရင်ခံစာများ (In-year Reports)
- နှစ်လယ်အစီရင်ခံစာ (Mid-year Review)
- နှစ်ကုန်အစီရင်ခံစာ (Year-End Report)

၄
စာရင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း

ဘတ်ဂျက်ကို အစိုးရက အဆိုပြုထားသည့် အစီအစဉ်များ၊ ကတိကဝတ်များအပေါ် သာမက ထိရောက်ကောင်းမွန်သော အသုံးစရိတ်များ ဖြစ်စေရေးကိုလည်း အကဲဖြတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဆင့်တွင်ရရှိသည့် သင်ခန်းစာများမှ လာမည့်နှစ်များအတွက် ဘတ်ဂျက်ပြင်ဆင်ရာတွင် ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

- စာရင်းစစ်အစီရင်ခံစာ (Audit Report)

၁.၂။ ဘတ်ဂျက်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ပြက္ခဒိန်

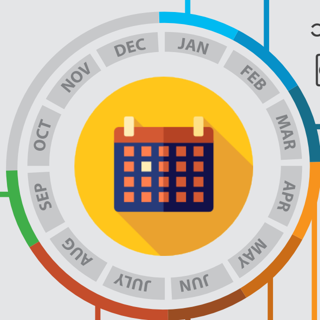

ဇန်နဝါရီလ
ဘတ်ဂျက်အမှာစာထုတ်ပြန်ခြင်း
ပြည်ထောင်စုမှ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များသို့ ထောက်ပံ့ငွေ အကြောင်းကြားခြင်း

ဖေဖော်ဝါရီလ
တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုချက်များတင်ပြခြင်းနှင့် တိုင်းဒေသကြီး ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာနက စိစစ်ခြင်း

မတ်လ
တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့က စိစစ်၍ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သို့ပေးပို့ခြင်း၊ လွှတ်တော်က စိစစ်၍ ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်း

ဧပြီလ
ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန (ရုံးချုပ်) သို့ ပေးပို့တင်ပြခြင်း

မေလ
ပြည်ထောင်စု စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ စိစစ်ခြင်းနှင့် ဒုတိယသမ္မတမှ စိစစ်ခြင်း

ဇွန်လ
ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင် အစည်းအဝေး

ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လ
ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာငွေ အရအသုံးဥပဒေကြမ်းကို ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးခြင်း

စက်တင်ဘာလ
ပြည်ထောင်စု လွှဲပြောင်း ထောက်ပံ့ငွေကို အတည်ပြုခြင်း၊ အကြောင်းကြားခြင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ်က ဥပဒေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုး ပြဌာန်းခြင်း

ပြည်သူများပါဝင်ရေးဆွဲခွင့်ရှိသောဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်မှာ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများစီမံခန့်ခွဲသည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး၊ အစိုးရနှင့် ပြည်သူကို တိုက်ရိုက်ထိတွေ့စေပါသည်။ ဒီမိုကရေစီလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် အဆိုပါနည်းလမ်းတွင် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ပြည်သူများက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာငွေများကို မည်သို့မည်ပုံသုံးစွဲမည်ကို တိုက်ရိုက်ပါဝင်ရွေးချယ်ကြခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့လိုအပ်ချက်၊ လိုလားချက်များနှင့် ကိုက်ညီ၍ ထိရောက်မှုရှိသည့် အသုံးစရိတ်များ ဖြစ်စေပါသည်။ ထို့အတွက် အခွန်ထမ်းပြည်သူများက ၎င်းတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည့် ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာတွင် အစိုးရနှင့်အတူ လက်တွဲလုပ်ဆောင်နိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘတ်ဂျက်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုစာစောင်များမှာ ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးဥပဒေအဖြစ် မပြဌာန်းမီ ဘတ်ဂျက်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲမှုများ၊ ၎င်းဥပဒေအရ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း လျာထားသည့် ရငွေနှင့် အသုံးစရိတ်များ၊ ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်တိုင်းတွင် အစိုးရ၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ စီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေများ၊ ဘဏ္ဍာနှစ်ကုန် စာရင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များစသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူသိရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ဘတ်ဂျက်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုစာစောင်များမှတဆင့် ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး၏ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေများကို သိရှိနားလည်မှုများကိုအခြေခံ၍ ပြည်သူများက အစိုးရဌာနတာဝန်ရှိသူများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အတူ စီမံကိန်းနှင့်ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပိုမိုပါဝင်လာကြနိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း ၂

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ မေခရိုစီးပွားရေးအခြေအနေ

၂.၁။ တိုင်းဒေသကြီး၏ စီးပွားရေးအချက်အလက်များ

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဂျီဒီပီ

၂၀၁၇-၂၀၁၈ နှင့် ၂၀၁၈-၂၀၁၉

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်

(ကျပ် သန်းထောင်ပေါင်း)

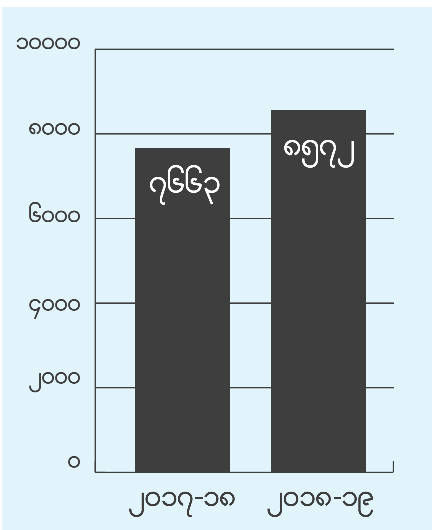

စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု (ဂျီဒီပီ) ဆိုသည်မှာ ဒေသတစ်ခု၌ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်းထုတ်လုပ်သည့် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ၏ စုစုပေါင်းတန်ဖိုးဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးအရွယ်အစားနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ညွှန်ပြပါသည်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသည့် အကြောင်းရင်း အများအပြားရှိသည့်အနက် အစိုးရ၏ဘတ်ဂျက်နှင့် အသုံးစရိတ်တို့မှာ အရေးပါပါသည်။

အစိုးရက အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် တိုးမြှင့်သုံးစွဲခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတွင် ထုတ်လုပ်မှု မြင့်တက်လာခြင်းတို့ကြောင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ဂျီဒီပီ နှစ်စဉ် တိုးတက်လာလျက်ရှိရာ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် နှစ်အလိုက်ဈေးနှုန်းများအရ ၁၁.၉ % တိုးတက်မည်ဟု မျှော်မှန်းပါသည်။ ပျမ်းမျှဝင်ငွေနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းကိုပြသည့် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လူတစ်ဦးကျထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးသည် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၁,၇၄၀,၉၂၅ ကျပ်ရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး၏ ဂျီဒီပီတွင် ကဏ္ဍအလိုက်ပါဝင်မှု

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်

(ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့်)

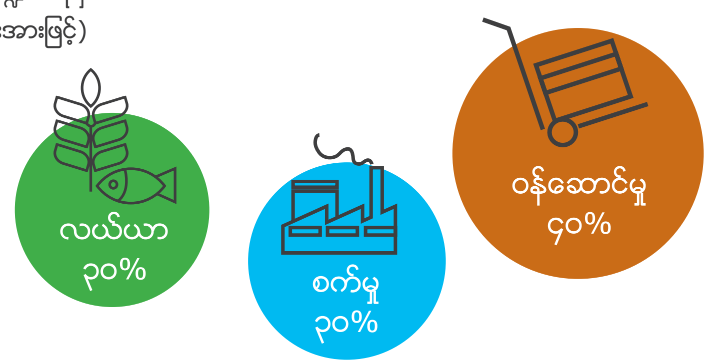

လယ်ယာကဏ္ဍကြီး	**၂၅၂၈**	**၃၀%**
လယ်ယာ	၁၆၀၃	၁၉%
သားငါး	၉၁၈	၁၁%
သစ်တော	၇	၀.၁%
စက်မှုကဏ္ဍကြီး	**၂၆၁၂**	**၃၀%**
စက်မှုလက်မှု	၁၉၈၁	၂၃%
ဆောက်လုပ်ရေး	၅၅၀	၆%
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား	၆၆	၁%
သတ္တုနှင့် တွင်းထွက်ပစ္စည်း	၁၄	၀.၂%
စွမ်းအင်	၁	
ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍကြီး	**၃၄၃၂**	**၄၀%**
ကုန်သွယ်မှု	၁၆၈၅	၂၀%
ပို့ဆောင်ရေး	၁၀၆၅	၁၂%
အခြားဝန်ဆောင်မှု	၂၆၅	၃%
လူမှုရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး	၂၁၈	၃%
ဆက်သွယ်ရေး	၁၈၁	၂%
ငွေရေးကြေးရေး	၁၈	၀.၂%

၂.၂။ တိုင်းဒေသကြီး၏ ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

တိုင်းဒေသကြီး၏ ဘတ်ဂျက်

၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ
(ကျပ်သန်းပေါင်း)

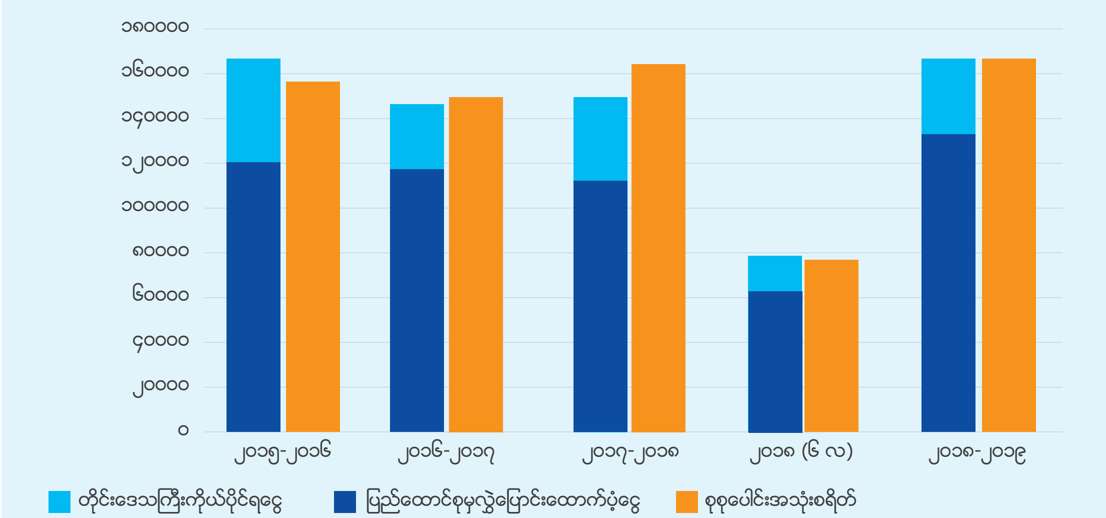

မှတ်ချက် - ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်သတ်မှတ်ချက်သည် နှစ်စဉ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစ၍ ဘဏ္ဍာရေး နှစ်သတ်မှတ်ချက်ကို နှစ်စဉ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိသို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပါသည်။ မတူညီသည့် ဘဏ္ဍာနှစ်ကာလ ၂ ရပ်ကို ပေါင်းကူးပေးနိုင်ရန် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ၆ လကြာ ဘဏ္ဍာရေးအကူးအပြောင်းကာလ (Interim) ကို ထားရှိဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များသည် မိမိတို့ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းပါ အသုံးစရိတ်များအတွက် ကိုယ်ပိုင်ရှာဖွေရငွေဖြင့် ဘဏ္ဍာငွေလုံလုံလောက်လောက် ဖြည့်ဆည်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၃၀ အရ ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ သင့်လျော်သလို ဘဏ္ဍာငွေဖြည့်ဆည်းပေးရပါသည်။ ပြည်ထောင်စု ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များသို့ ဘဏ္ဍာငွေဖြည့်ဆည်းပေးငွေများအနက် အထွေထွေ လိုငွေဖြည့် လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ (Grant transfer) မှာ အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါသရုပ်ဖော်ပုံတွင် ရငွေများအနက် လိုငွေဖြည့် လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ (Grant transfer) ပါဝင်မှုကို အပြာရင့်ရောင် ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းအတွက် ပြည်ထောင်စုမှ Grant transfer လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ ကျပ် ၁၃၁.၉ ဘီလီယံ ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး၊ တိုင်းဒေသကြီး၏ ယင်းဘဏ္ဍာနှစ် အသုံးစရိတ်စုစုပေါင်း၏ ၈၀% ဝန်းကျင်ဖြစ်ပါသည်။ (လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများ တစ်ခုချင်းစီအလိုက်အသေးစိတ်ကို **အခန်း (၃) တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် ဘဏ္ဍာရငွေများ** တွင် ဆက်လက်ရှင်းလင်းထားပါသည်။)

၂.၃။ အစိုးရဘတ်ဂျက်နှင့် စီးပွားရေး

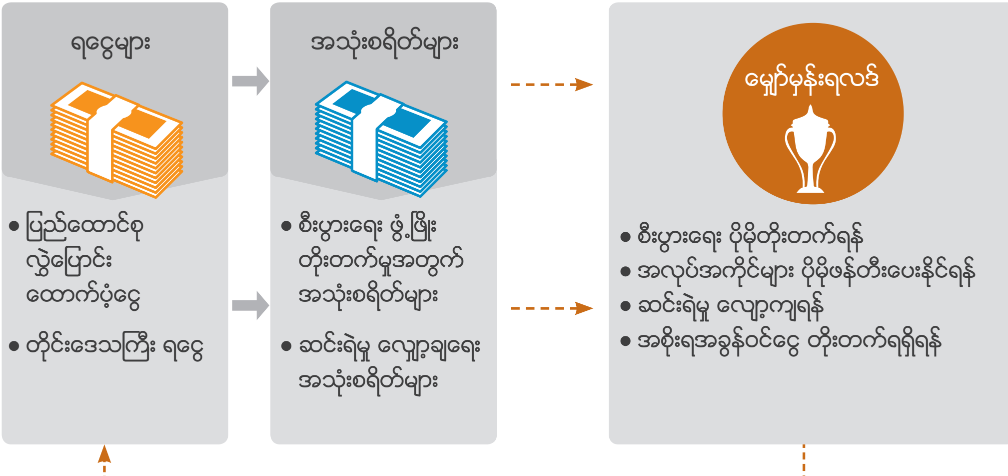

■ **အစိုးရ၏ ရငွေများ** အစိုးရ၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများအတွက် လိုအပ်သည့်ဘဏ္ဍာငွေကို အခွန်အကောက်ရငွေများ၊ အခြားရငွေများနှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများမှ ရရှိပါသည်။ (အခန်း ၃ တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြသွားပါမည်)

■ **အစိုးရ၏ အသုံးစရိတ်များ** ပြည်သူများ၏လူမှုဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးမှာ အစိုးရ၏ တာဝန်ဖြစ်ရာ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ ကျေးလက်ကဏ္ဍတို့တွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများ မျှဝေ၍လည်းကောင်း၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ မြူနီစီပယ်ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် လည်းကောင်း သုံးစွဲပါသည်။ ထို့အပြင် တိုင်းဒေသကြီးရှိ ပြည်သူများ ပြည်သူ့ရေးရာ ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမီစေရန်၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို အခြားသောဒေသများ၊ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များနှင့်လည်းကောင်း ချိတ်ဆက်ပေးနိုင်ရန်၊ လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်များ ကျဆင်းစေရန်နှင့် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်အတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရရှိရေးကဲ့သို့သော အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးအတွက်လည်း မျှော်မှန်းသုံးစွဲပါသည်။ (အခန်း ၄ တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြသွားပါမည်)

■ **မျှော်မှန်းရလဒ်** အခြေခံအဆောက်အအုံများတွင် တိုးမြှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်အတွက် ပြည်သူများ၏လူမှုဘဝ တိုးတက်ကောင်းမွန်ခြင်းနှင့် ကုန်စည်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ လွယ်ကူချောမွေ့စွာ စီးဆင်းနိုင်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေပြီး၊ ထို့အတွက် ပြည်သူများက စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုများတွင် တိုး၍ ပါဝင်လာနိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ပို၍ ကောင်းမွန်စေခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်များ လျှော့ချနိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း စသည့် စီးပွားရေးကဏ္ဍများကို တိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည် ကောင်းမွန်လာသည်နှင့်အမျှ အလုပ်အကိုင်များ တိုးတက်ရရှိခြင်း၊ ပြည်သူများ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာခြင်းနှင့် စီးပွားရေးစနစ်အတွင်း ပိုမိုပါဝင်လာစေနိုင်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူများ၏ဝင်ငွေ အဆင့်အတန်းမြင့်မားသည့် စီးပွားရေးအခြေအနေကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ထွန်းလာပါက အခြေခံအဆောက်အအုံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်မည့် အစိုးရအခွန်ဘဏ္ဍာဝင်ငွေများကို ပိုမိုရရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပြည်သူများက အခွန်အခများကို မှန်ကန်စွာပေးဆောင်ခြင်းဖြင့် အားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရာတွင် အစိုးရကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း ၃

တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် ဘဏ္ဍာရငွေများ

၃.၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက မည်သည့်ရငွေများ ရရှိပါသနည်း

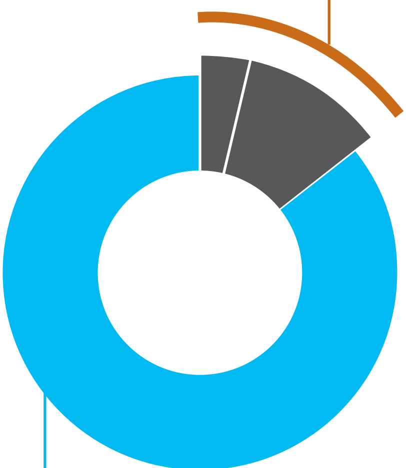

တိုင်းဒေသကြီး၏ ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရငွေများ

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ဘတ်ဂျက်အရ တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်ပါ ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရငွေများတွင် (က) အခွန်အကောက်ရငွေနှင့် (ခ) အခြားသာမန်ရငွေတို့ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် ငွေလုံးငွေရင်းရငွေနှင့် ကြွေးမြီရငွေတို့ကို လျာထားခြင်းမရှိပါ။

(က) အခွန်အကောက်ရငွေ

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တိုင်းဒေသကြီးကို ကောက်ခံခွင့်အပ်နှင်းထားသည့် အခွန်၊အခများမှရငွေ ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး၏ စုစုပေါင်းဘဏ္ဍာရင်းမြစ်တွင် **အခွန်အကောက်ရငွေက ၃ % ပါဝင်**ပါသည်။

(ခ) အခြားသာမန်ရငွေ

တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါဌာနများက ရှာဖွေရရှိသော အခွန်မဟုတ်သည့် အခြားသာမန်ရငွေအမျိုးအစားများ ဖြစ်ပြီး၊ **တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်ရငွေစုစုပေါင်း၏ ၁၁%** ဖြစ်ပါသည်။

(တိုင်းဒေသကြီး၏ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရငွေ အမျိုးအစားတစ်ရပ်ချင်းစီအလိုက်ကို ရှေ့တွင် အသေးစိတ်ရှင်းလင်းသွားပါမည်)

တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်အတွက် လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများ

တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများ (Transfers) တွင် ပြည်ထောင်စုမှ အထွေထွေ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ (Grant transfer)၊ အခွန်ဝေစုရငွေ (Tax sharing)၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေဥပဒေအရပေးသည့် မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးထောက်ပံ့ငွေ (Constituency Development Fund) နှင့် ကဝမြို့နယ် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရန် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်မှ ထောက်ပံ့ငွေတို့ ပါဝင်ပါသည်။ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများသည် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တိုင်းဒေသကြီး၏ဘတ်ဂျက်ဘဏ္ဍာရငွေစုစုပေါင်းတွင် ၈၆% ပါဝင်ပါသည်။

(တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေအမျိုးအစားတစ်ရပ်ချင်းစီအလိုက်ကို ရှေ့တွင် အသေးစိတ်ရှင်းလင်းပါမည်)

၃.၂။ တိုင်းဒေသကြီး၏ ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရငွေများ

(က)　 အခွန်ရငွေ

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေများ၏ ဇယား ၅ အရ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များကိုကောက်ခံခွင့်ပေးထားသည့်အခွန်အခများအနက် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ပါ ဦးစီးဌာန ၄ ခုက အခွန်အမျိုးအစား ၈ မျိုးကို ကောက်ခံပါသည်။ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အခွန်ရငွေမှာ ကျပ် ၅,၁၇၁ သန်း ရရှိမည်ဟု လျာထားရာ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်ရငွေစုစုပေါင်း၏ ၃ % ဖြစ်ပါသည်။ အခွန်ရငွေမှာ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ရေးနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးနိုင်ရေးအတွက် အရေးပါသည့် ဘဏ္ဍာရင်းမြစ်တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်သော်လည်း လတ်တလောနှစ်များတွင် ကောက်ခံရရှိမှု လျော့နည်းလာလျက်ရှိပါသည်။

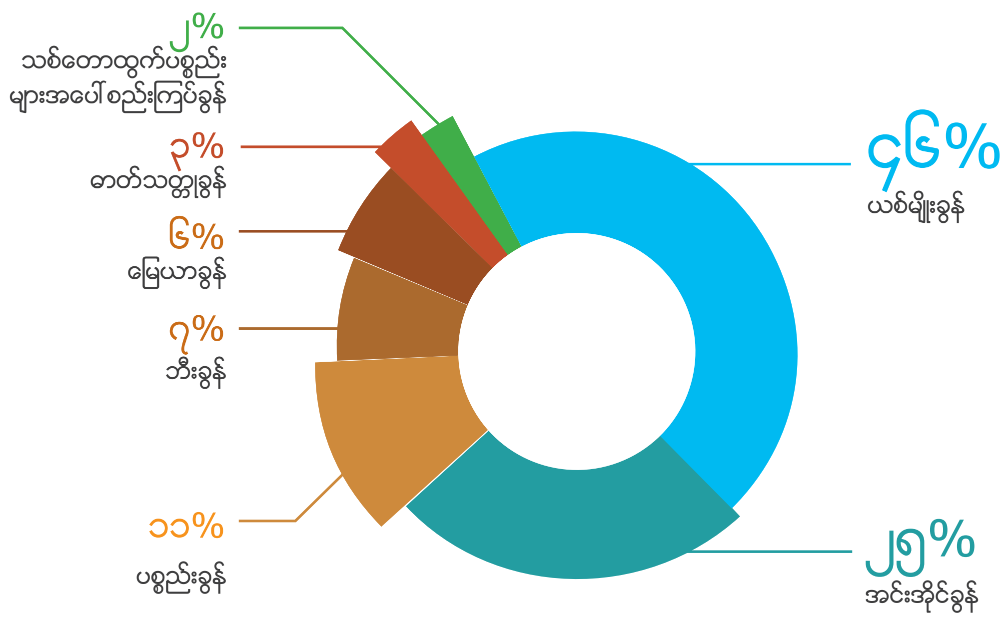

တိုင်းဒေသကြီး၏ အခွန်ရငွေ

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်

	အခွန်အမျိုးအစား	ကောက်ခံရရှိငွေ (ကျပ်သန်းပေါင်း)
အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန	ယစ်မျိုးခွန်	၂,၃၅၄
	မြေယာခွန်	၃၂၁
	ဓာတ်သတ္တုခွန်	၁၄၃
	တာတမံခွန်	၁
ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန	အင်းအိုင်ခွန်	၁,၃၀၆
သစ်တောဦးစီးဌာန	သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအပေါ် စည်းကြပ်ခွန်	၁၀၉
စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့များ	ပစ္စည်းခွန်	၅၉၆
	ဘီးခွန်	၃၄၁

တိုင်းဒေသကြီး၏ အခွန်ရငွေ အမျိုးအစားအလိုက် နှစ်အလိုက်ပြောင်းလဲမှု (ကျပ်သန်းပေါင်း)
၂၀၁၅-၁၆ မှ ၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ

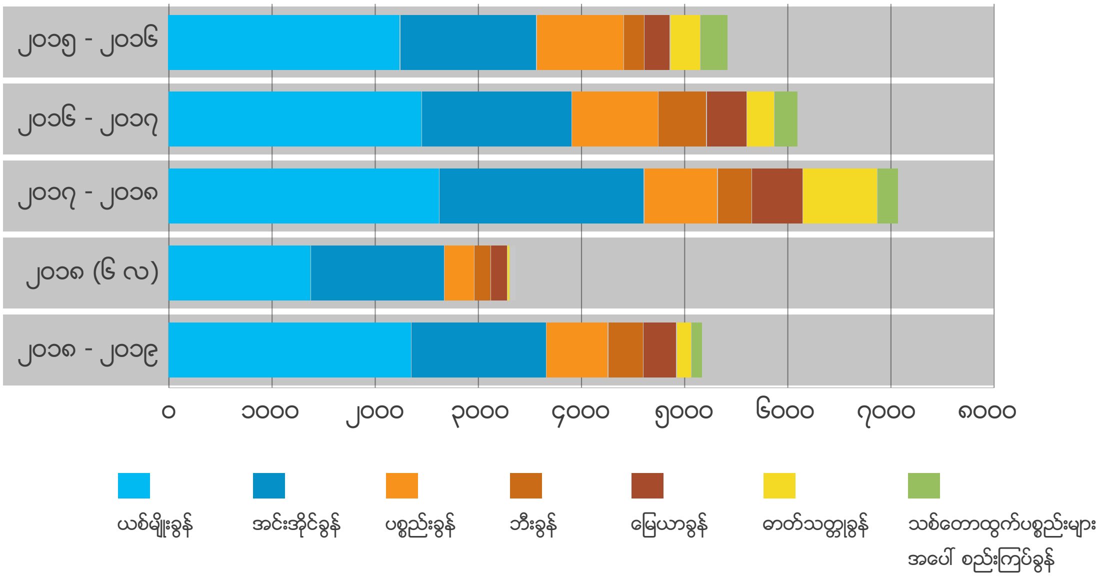

မှတ်ချက် - တာတမံခွန်မှာ ကောက်ခံရရှိမှုနည်းပါသည့်အတွက် ဖော်ပြပါသရုပ်ဖော်ပုံ ၂ ခုတွင် ထည့်သွင်းမထားပါ ။

(ခ) အခြား သာမန်ရငွေများ

အခွန်အကောက်မဟုတ်သည့် အခြားသာမန်ရငွေများသည် တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေရငွေ၏ ၇၈%၊ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် စုစုပေါင်းရငွေ၏ ၁၁% ဖြစ်သည့်အတွက် အရေးပါသည့် ရငွေအရင်းအမြစ် ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသာမန်ရငွေများတွင် ငှားရမ်းခရငွေများ၊ ဒဏ်ကြေးရငွေများ၊ လုပ်ငန်းလိုင်စင်ကြေးရငွေများ၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ၏ အဆောက်အအုံကြီးကြပ်ခရငွေများ၊ စီးပွားရေးကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်စိုက်ထူခရငွေများ စသည့် အမျိုးမျိုးသော သာမန်ရငွေများမှ ဖြစ်ပြီး ပြည်ထောင်စုမှလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများ မပါဝင်ပါ။

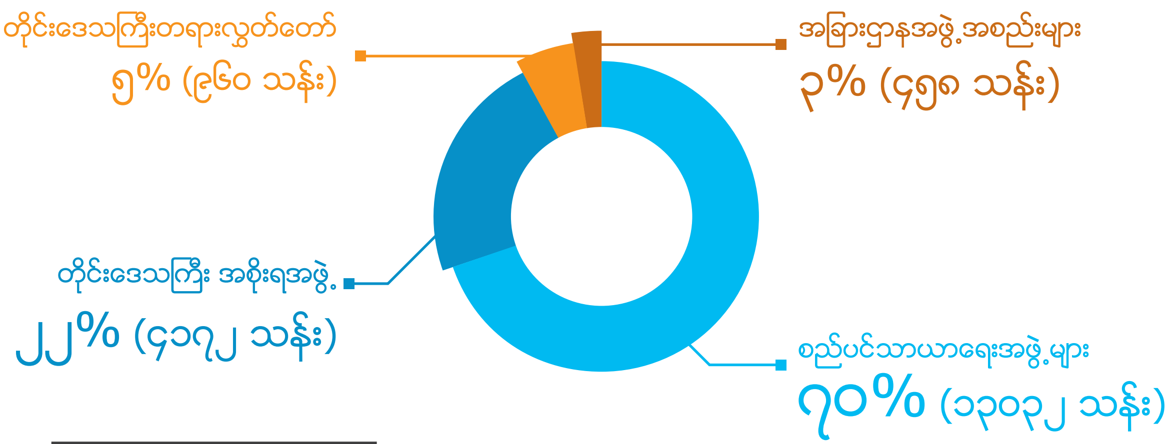

စုစုပေါင်းအခြားသာမန်ရငွေ
ကျပ် ၁၈၆၂၂ သန်း

၃.၃။ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်အတွက် လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေမှ ရငွေများ

(က) အထွေထွေ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ (Grant transfer)

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်အတွက် ပြည်ထောင်စုမှ အထွေထွေလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေမှာ အဓိကအကျဆုံး ဘဏ္ဍာအရင်းအမြစ်ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တိုင်းဒေသကြီးဘဏ္ဍာရင်းမြစ်စုစုပေါင်း၏ ၈၀% (၁၁၁၉၂၈.၅ သန်း) ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စု၏ထောက်ပံ့ငွေ စုစုပေါင်းမှ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအလိုက် ခွဲဝေထောက်ပံ့မှုကို တွက်ချက်မှုနည်းလမ်းဖြင့် ညွှန်ကိန်း ၆ ခု အသုံးပြု၍ ခွဲဝေပေးပါသည်။ ညွှန်းကိန်း ၆ ခုတွင် -

အသုံးစရိတ်လိုအပ်ချက်များအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်

၁။ လူဦးရေ၊
၂။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုညွှန်းကိန်း၊
၃။ မြေဧရိယာအကျယ်အဝန်း

ဘဏ္ဍာငွေလိုအပ်ချက်များအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက်

၄။ တစ်ဦးကျဂျီဒီပီ၊
၅။ မြို့ပြလူဦးရေ
၆။ တစ်ဦးကျ အခွန်ကောက်ခံရရှိမှု တို့ပါဝင်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စု၏အထွေထွေလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ (Grant transfer)

၂၀၁၄-၂၀၁၅ မှ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ

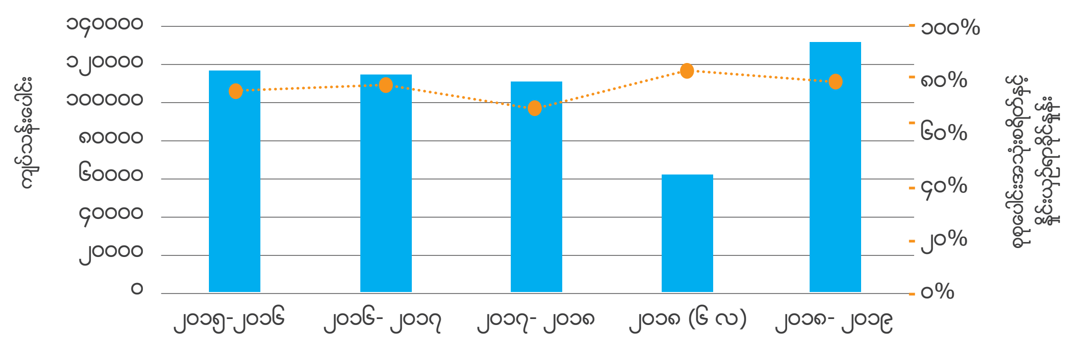

(ခ) အခွန်ဝေစုရငွေ

ဒေသအလိုက် လိုအပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စု စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနက ကောက်ခံသော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၊ အထူးကုန်စည်ခွန်၊ ဝင်ငွေခွန်နှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်တို့ကို ကောက်ခံရရှိသည့်တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်သို့ အခွန်ဝေစုအဖြစ် ပြန်လည်ခွဲဝေပေးပါသည်။

အခွန်ဝေစုကို ခွဲဝေပေးရာတွင် **နိုင်ငံပိုင်အခန်းကဏ္ဍ**မှ ကောက်ခံရရှိသော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၏ ၁၅ % နှင့် အထူးကုန်စည်ခွန်၏ ၁၅ % ကို အထွေထွေလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေတွက်ချက်သည့်ညွှန်ကိန်း ၆ ခုဖြင့် တွက်ချက်၍ ခွဲဝေပေးပါသည်။ **သမဝါယမအခန်းကဏ္ဍနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ** တို့မှ ကောက်ခံရရှိသော ကုန်သွယ်လုပ်ငန်းခွန်၏ ၁၅ % ၊ အထူးကုန်စည်ခွန်၏ ၁၅ % ၊ ဝင်ငွေခွန်၏ ၅ % နှင့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်၏ ၂ % တို့ကို ကောက်ခံရရှိသည့် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်သို့ ခွဲဝေပေးပါသည်။ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ အခွန်ဝေစုရငွေမှာ ကျပ် ၆,၁၄၆ သန်း ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းပါသည်။

(ဂ) မဲဆန္ဒနယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးထောက်ပံ့ငွေ

၂၀၁၄ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေဥပဒေအရ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်တစ်မြို့နယ်လျှင် ကျပ်သန်း ၁၀၀ စီ ထောက်ပံ့သည့်အတွက် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွက် ကျပ်သန်း ၂,၈၀၀ ရရှိပြီး မြို့နယ်အဆင့်တွင် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က စီမံခန့်ခွဲပါသည်။

(ဃ) ကဝမြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး UNDP ထောက်ပံ့ငွေ

ကဝမြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ် (UNDP) ၏ ထောက်ပံ့ငွေအဖြစ် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကျပ် ၁,၁၅၈ သန်း ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤထောက်ပံ့ငွေအား မည်ကဲ့သို့အသုံးပြုမည်ကို ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် ဒေသခံများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကဝမြို့နယ်ဒေသခံများက ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ရပါသည်။ ၎င်းနည်းလမ်းပုံစံသစ်မှာ ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်ရေး၏ အခြေခံဖြစ်သော ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေခြင်းနှင့် အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်စေခြင်းတို့ကို အားပေးမြှင့်တင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

အစိုးရတစ်ရပ်၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ပြည်သူများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အကျိုးရှိစေမည့် ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးရန်ဖြစ်ပြီး၊ လမ်းတံတားများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးစေခြင်း စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အစိုးရ၏ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးမှာ နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်းစီက ပေးဆောင်သည့် အခွန်အပေါ်လည်း မှီခိုရပါသည်။ အခွန်ကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ မှန်ကန်စွာ ပေးဆောင်ခြင်းက နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် အကောင်းဆုံး အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရကလည်း ဒေသတစ်ခုလုံး၊ နိုင်ငံတစ်ခုလုံးကို ပိုမိုသာယာဝပြောသောအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိစေရန် ပိုမိုဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

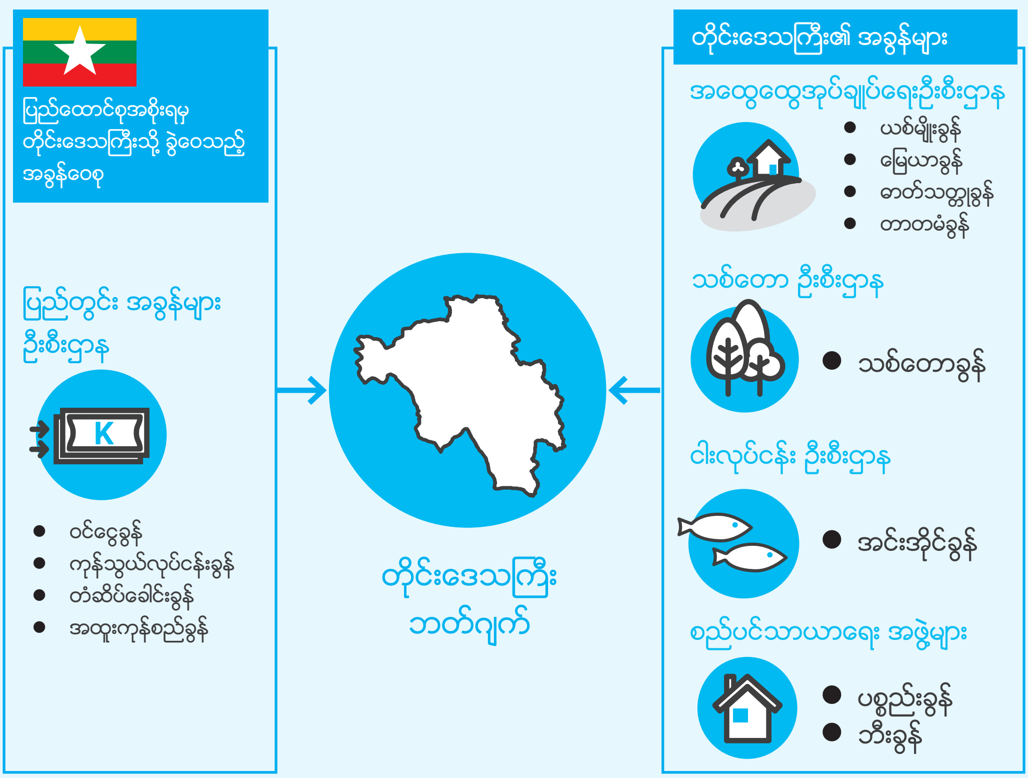

အခန်း ၄

တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက် အသုံးစရိတ်များ

၄.၁။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက မည်သည့်အသုံးစရိတ်များ သုံးစွဲပါသနည်း။

အစိုးရ၏အသုံးစရိတ်များသည် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ဝယ်ယူရခြင်းအတွက်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းတွင် ပြည်သူ့ရေးရာကဏ္ဍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပါဝင်ပါသည်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတွင် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရဘတ်ဂျက်မှ အသုံးစရိတ်နှင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရဘတ်ဂျက်မှ အသုံးစရိတ်ဟူ၍ ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်မှ အသုံးစရိတ်များကို ဖော်ပြပါအတိုင်း ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရဘတ်ဂျက်မှာ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် (ယာယီအမှန်စာရင်း) ကထက် ကျပ်သန်း ၃,၅၄၇ ကျော် ပိုမို၍ ကျပ် ၁၆၅,၈၂၆ သန်း ရှိမည်ဟုလျာထားရာ တိုင်းဒေသကြီးရှိ လူတစ်ဦးကျလျှင် ကျပ် ၃၄,၀၀၀ ခန့်ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်၏ ၅၈ % နှင့်ညီမျှသည့် ကျပ် ၉၅,၈၂၈ သန်းကို ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်များအတွက် သုံးစွဲမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကျန် ၄၂ % နှင့်ညီမျှသည့် ကျပ် ၆၉,၉၉၈ သန်းကို သာမန်အသုံးစရိတ်များအဖြစ် သုံးစွဲပါသည်။ သာမန်အသုံးစရိတ်နှင့် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်တစ်ရပ်ချင်းအလိုက်ကို ရှေ့တွင် ဆက်လက်ရှင်းလင်းပါမည်။

တိုင်းဒေသကြီး၏ ဘတ်ဂျက်အသုံးစရိတ်များအပေါ် ရှင်းလင်းချက်
၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ
(ကျပ်သန်းပေါင်း)

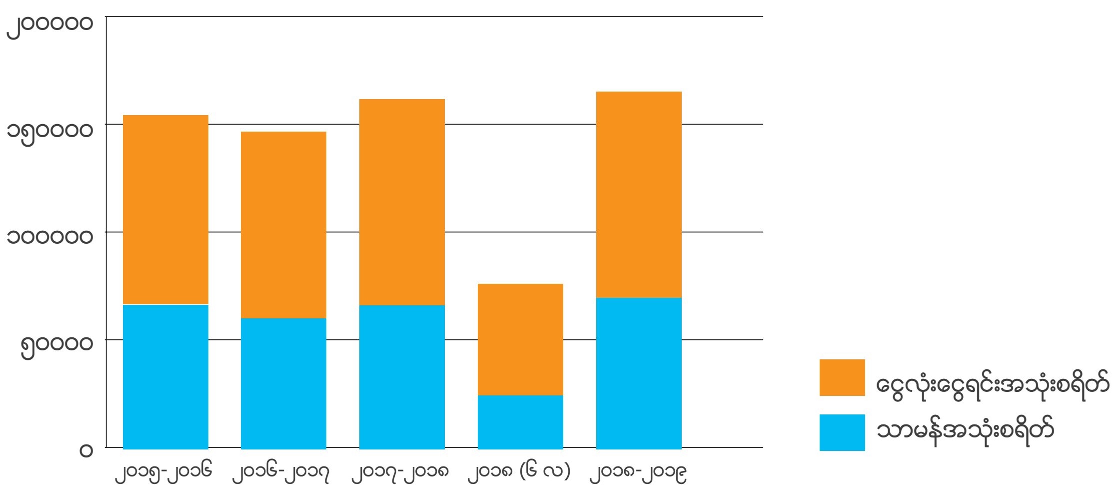

၄.၂။ တိုင်းဒေသကြီးဘတ်ဂျက်တွင် ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ မြို့ပြဆိုင်ရာစည်ပင်သာယာရေး လုပ်ငန်းများ၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိရေးကဏ္ဍနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတို့အတွက် ဦးစားပေး သုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးအသုံးစရိတ်တွင် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ပါဝင်မှု

၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ
(ကျပ်သန်းပေါင်း)

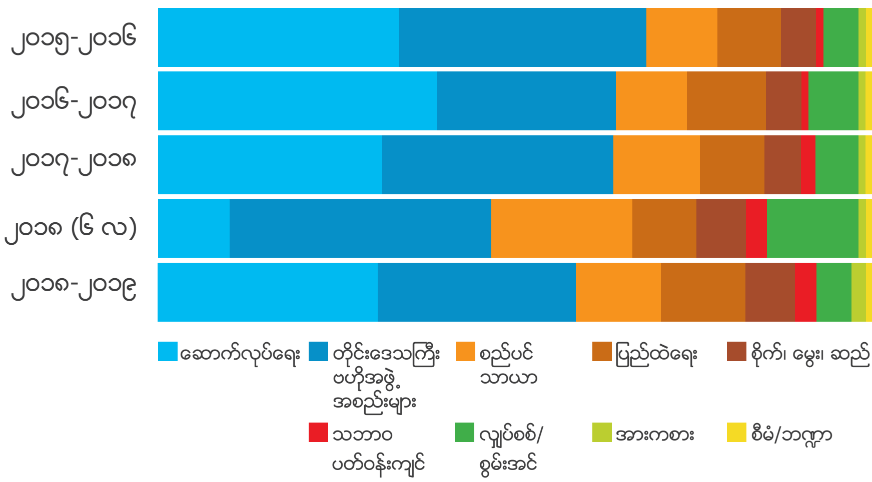

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် တိုင်းဒေသကြီးဗဟိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ အသုံးစရိတ်တွင် အစိုးရအဖွဲ့၏ အသုံးစရိတ် က ကျပ် ၄၂၄၇၅ သန်း ဖြင့် အများဆုံးပါဝင်ပြီး အဆိုပါအသုံးစရိတ်များကို အောက်ဖော်ပြပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းဌာနအလိုက် ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။

ဌာနအမည်	သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်	စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်
အစိုးရအဖွဲ့	၆,၀၈၈	၁,၁၈၆	၇,၂၇၄
ဆည်မြောင်း	၁၄,၇၁၁		၁၄,၇၁၁
ကျေးလက်လမ်း	၂၆၁	၁၄,၂၃၅	၁၄,၄၉၆
ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး	၄၃	၁,၇၆၅	၁,၈၀၈
စက်မှုလယ်ယာ		၁,၃၀၀	၁,၃၀၀
မြစ်ချောင်းဖြိုး		၁,၂၂၁	၁,၂၂၁
ရေအရင်းအမြစ်	၇၇၄		၇၇၄
ရှေးဟောင်း	၅၄	၅၄၃	၅၉၇
စည်ပင်	၁၁၁	၁၀၇	၂၁၈
ကုသရေး		၇၆	၇၆
စုစုပေါင်း	**၂၂,၀၄၂**	**၂၀,၄၃၃**	**၄၂,၄၇၅**

မှတ်ချက် - ဖော်ပြပါ အချို့အသုံးစရိတ်များမှာ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်မှ သုံးစွဲရမည့် အသုံးစရိတ်များ ဖြစ်သော်လည်း ဒေသ၏ လက်ငင်းလိုအပ်ချက်များကို ဆောလျင်စွာဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ အသုံးစရိတ်စာရင်းမှ ခွဲဝေသုံးစွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၄.၃။ သာမန်နှင့် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်

(က) သာမန်အသုံးစရိတ်

သာမန်အသုံးစရိတ်တွင် ဝန်ထမ်းလစာစရိတ်နှင့် ချီးမြှင့်ငွေမှာ ၄၁ %၊ စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးစရိတ်မှာ ၂၁ %၊ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းစရိတ်နှင့် ပစ္စည်း၊ဝန်ဆောင်မှုများဝယ်ယူခြင်းအတွက် အသုံးစရိတ်များမှာ ၁၂ % စီဖြင့် အများဆုံး ပါဝင်ပါသည်။ အခြား သာမန်အသုံးစရိတ်များတွင် ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းစရိတ်၊ ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုရယူခြင်းတို့အတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဓါတ်ဆီ၊ စက်ဆီ၊ ချောဆီအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ ပါဝင်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကိုပေးသည့် "ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ"နှင့် "ကဝမြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး UNDP ထောက်ပံ့ငွေ"တို့မှ အသုံးစရိတ်များလည်း သာမန်အသုံးစရိတ်တွင် ပါဝင်ပါသည်။

အမျိုးအစားအလိုက်	ကျပ်သန်းပေါင်း	သာမန် အသုံး စရိတ်၏ %
ဝန်ထမ်းလစာနှင့် ပင်စင်	**၂၉၃၀၈**	**၄၂%**
လစာ၊စရိတ်၊ ချီးမြှင့်ငွေစသည်များ	၂၈၇၈၄	၄၁%
ဝန်ထမ်းအကျိုးခံစားခွင့်နှင့် လူမှုဖူလုံရေး	၅၂၄	၁%
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုစရိတ်များ	**၃၅၁၆၇**	**၅၀%**
စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးအသုံးစရိတ်	၁၄၇၁၁	၂၁%
ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူခြင်း၊ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့အတွက် စရိတ်နှင့် လုပ်အားခ	၈၄၄၁	၁၂%
ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းစရိတ်	၈၃၈၈	၁၂%
ဓာတ်ဆီ၊ ချောဆီနှင့် စက်ဆီ	၁၄၂၁	၂%
ရေအရင်းအမြစ်အသုံးချရေးဦးစီးဌာန သာမန်အသုံးစရိတ် (တိုင်းအစိုးရအဖွဲ့မှ)	၇၇၄	၁%
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ (တိုင်းအစိုးရအဖွဲ့မှ)	၆၂၄	၁%
ခရီးသွားလာစရိတ်	၅၁၅	၁%
အခြား	၂၉၃	၀.၄%
လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများ	**၅၅၂၃**	**၈%**
ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေ	၂၈၀၀	၄%
ဌာနဆိုင်ရာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး အသုံးစရိတ်	၁၅၅၀	၂%
UNDP ၏ ကဝမြို့နယ်ထောက်ပံ့ငွေ	၁၁၅၈	၂%
အခြားလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေများ	၁၅	၀.၀၂%

(ခ) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်

ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်တွင် ပုံသေရရန်ပိုင်ခွင့်များ၊ မြေ၊ အဆောက်အအုံ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် ကိုင်တွယ်၍မရသော ရရန်ပိုင်ခွင့်များဝယ်ယူခြင်းအတွက် အသုံးစရိတ်များ ပါဝင်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်တွင် လမ်းဦးစီးဌာနက ၃၈%၊ တိုင်းအစိုးရအဖွဲ့က ၂၁%၊ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များက ၁၄% ဖြင့် အများဆုံး သုံးစွဲပါသည်။ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်ကို ခရိုင်အလိုက်သုံးစွဲမှုတွင် ပဲခူးခရိုင်က ၃၉%၊ ပြည်ခရိုင်က ၂၀%၊ သာယာဝတီခရိုင်က ၂၂% နှင့် တောင်ငူခရိုင်က ၁၉% အသီးသီး ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း နေရာဒေသမခွဲခြားနိုင်သည့် ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်များကို တိုင်းအစိုးရရုံးစိုက်ရာ ပဲခူးမြို့နယ်၏အသုံးစရိတ်အဖြစ် ဖော်ပြခြင်းကြောင့် ပဲခူးခရိုင်အတွက် ငွေလုံး ငွေရင်းအသုံးစရိတ်မှာ ကျန်ခရိုင်များထက် ပိုမိုလျာထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (ဌာနအလိုက်)

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်

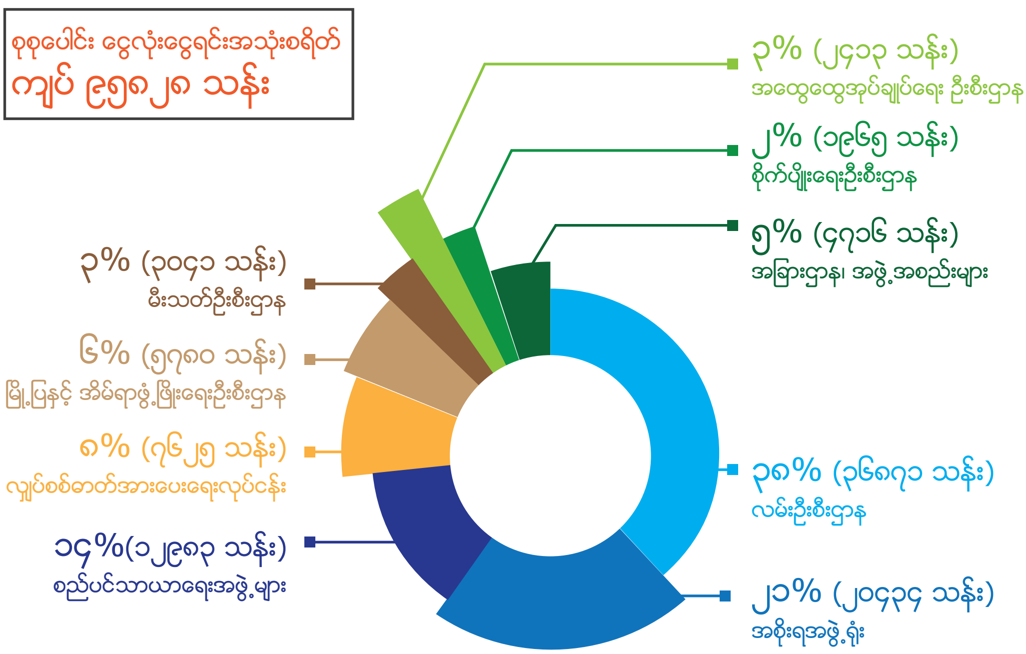

တိုင်းဒေသကြီး ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (ခရိုင်အလိုက်)

၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်

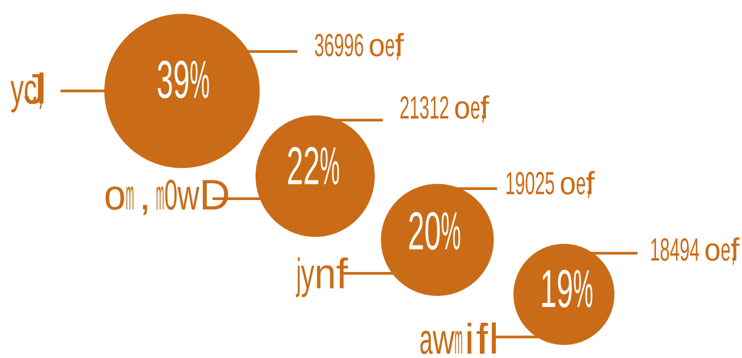

တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်ဌာနကြီးအချို့၏ မြို့နယ်အလိုက် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်များ
(ကျပ်သန်းပေါင်း)

					တိုင်းအစိုးရ အဖွဲ့အောက်မှ	
	စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန	လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပေးရေးလုပ်ငန်း	လမ်းဦးစီးဌာန	စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့များ	ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး*	ကျေးလက် လမ်း ဖွံ့ဖြိုးရေး **
ပဲခူး	၃၆၀	၅၀၇	၆,၆၈၉	၁,၅၀၆	၆၉	၄၆၅
ကျောက်တံခါး	၂၁	၄၇၁	၁,၈၅၈	၄၄၂	၄၅	၄၉၂
ရွှေကျင်	၁၀၀	၁၄၆	၉၉၈	၅၀၂	၇၁	၄၈၆
ညောင်လေးပင်	၂၁	၄၇၇	၉၉၈	၄၇၇	၃၂	၄၄၀
ဒိုက်ဦး	၂၁	၃၂၆	၄၉၉	၄၅၅	၃၇	၄၈၇
ဝေါ	၅၀	၃၁၁		၃၈၇	၂၉	၄၇၆
သနပ်ပင်	၅၀	၂၀၂	၂၉၉	၂၆၆	၁၁၅	၄၇၆
ကဝ	၅၀	၁၀၄	၃,၇၉၃	၂၃၅	၁၃	၄၈၅
ရေတာရှည်	၁	၇၀၆	၉၀၄	၅၁၆	၁၂၆	၁,၄၄၈
တောင်ငူ	၂၁၅	၂၉၀	၁,၀၈၂	၇၃၀	၁၃၁	၄၇၃
ထန်းတပင်	၅၀	၂၀၄	၉၆၆	၂၈၂	၈၆	၄၇၃
အုတ်တွင်း	၁	၂၃၀	၁,၅၃၆	၃၅၅	၂၆၉	၄၇၉
ဖြူး	၁	၄၃၉	၃၁၉	၆၄၄	၁၀၂	၄၅၂
ကျောက်ကြီး	၅၀	၁၉၀	၇၆၂	၂၅၂	၆၂	၄၆၄
ပြည်	၂၃၅	၄၆၇	၂,၀၇၂	၁,၃၀၉	၂၄	၅၂၈
ပေါက်ခေါင်း	၅၀	၄၆	၉၁၅	၂၅၄	၈၀	၄၈၆
ပန်းတောင်း	၇၀	၅၂၀	၁,၈၂၁	၃၇၅	၁၄	၄၉၁
ပေါင်းတည်	၁	၂၅၈		၄၈၂	၅၁	၄၈၄
သဲကုန်း	၂၁	၄၁၅	၁,၀၁၉	၄၉၈	၁၆၈	၄၈၅
ရွှေတောင်	၅၀	၈၀		၃၅၃	၁၇	၄၇၃
လက်ပံတန်း	၁	၁၀၇	၃,၈၅၂	၂၅၉	၃၂	၄၆၄
မင်းလှ	၁၀၀	၂၉၃	၃,၈၃၇	၃၂၆	၂၆	၄၇၉
အုတ်ဖို	၂၁	၁၄၅	၄၁၂	၃၇၀	၃၁	၄၆၈
ဇီးကုန်း	၁	၉၅	၉၈	၂၃၃	၂၇	၄၃၆
နတ်တလင်း	၁	၁၄၃	၄၉၈	၂၈၄	၂၉	၄၆၇
မိုးညို	၅၀	၂၉၆	၁,၁၈၁	၄၃၀	၂၄	၄၇၅
ကြို့ပင်ကောက်	၇၀	၉၁	၁၁၁	၄၂၂	၃၀	၄၃၇
သာယာဝတီ	၃၀၀	၆၆	၃၅၂	၃၃၉	၂၉	၄၆၇

ရင်းမြစ် - မြို့နယ်အလိုက် ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်များကို တိုင်းဒေသကြီး စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာနက ပံ့ပိုးပါသည်။

*မှတ်ချက် - * ** ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့မှာ ပြည်ထောင်စုဘတ်ဂျက်မှ သုံးစွဲသည့်ဌာနများဖြစ်သော်လည်း တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကျေးလက်လမ်းများ ပိုမိုချောမွေ့လာရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသများ၏ လက်ငင်းလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရေးတို့အတွက် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ဘတ်ဂျက်မှ အချို့အသုံးစရိတ်များကို သုံးစွဲခြင်းဖြစ်ပါသည်။*

အခန်း ၅

အစိုးရဘတ်ဂျက်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးရလဒ်များ

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအနေဖြင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် သုံးစွဲခြင်းတွင် ပြည်သူလူထု၏ လိုအပ်ချက်အပေါ် အခြေခံရန် အရေးကြီးကြောင်း သိရှိနားလည်ပါသည်။ ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူရရှိမှု တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ပြည်သူများ၏လိုအပ်ချက်နှင့်ထင်ဟပ်သည့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲမှုများ ပို၍ကောင်းမွန်လာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါသရုပ်ဖော်ပုံတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြို့နယ်အလိုက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုသရုပ်ဖော်ပုံအရ မြို့နယ်များအလိုက်၊ ကျား/မအလိုက် ပြည်သူလူထုလိုအပ်ချက်များ ကွဲပြားနေပါသည်။ အနာဂတ်တွင် လူထု၏လိုအပ်ချက်များကို ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

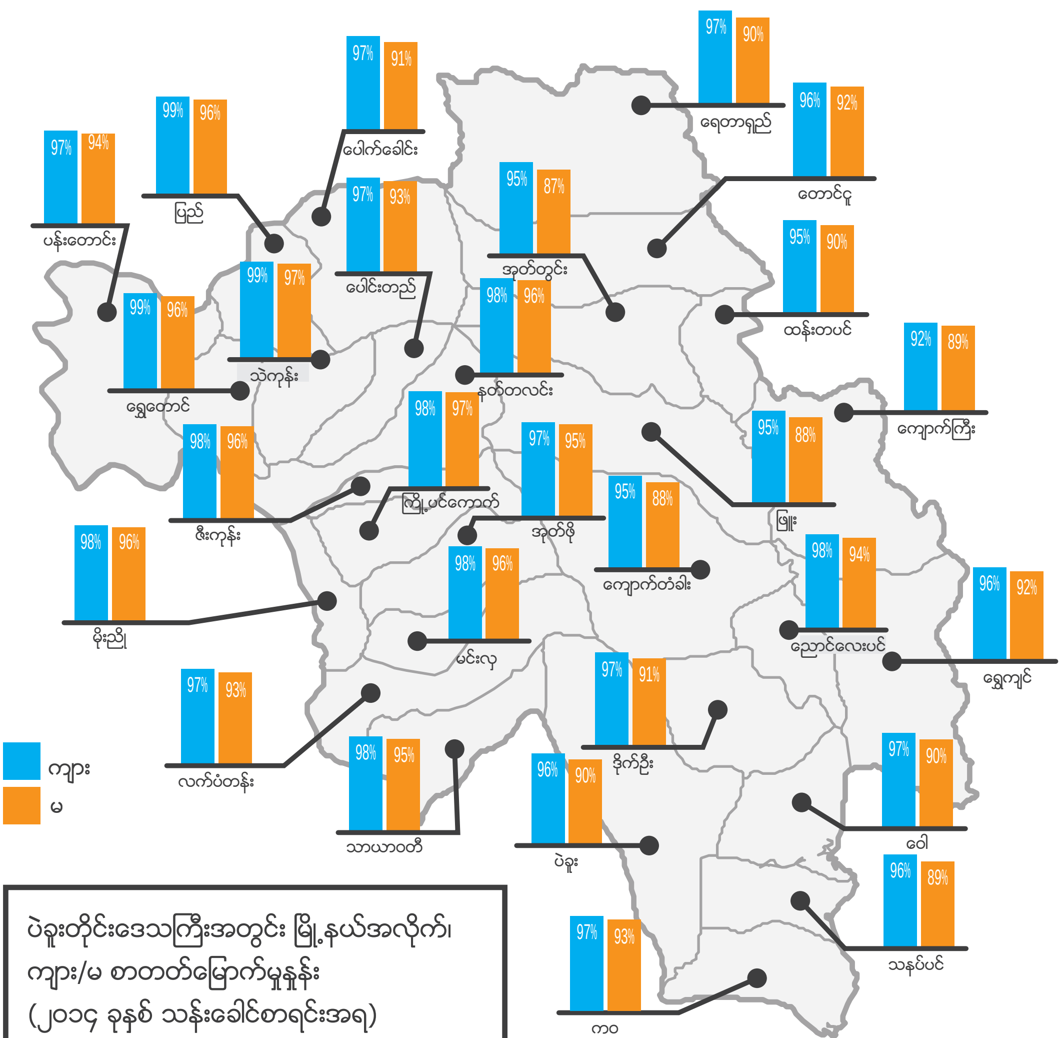

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြို့နယ်အလိုက်၊
ကျား/မ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
(၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းအရ)

နိဂုံးချုပ် အမှာစကား

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ပြည်သူ့အတွက် ဘတ်ဂျက်အစီရင်ခံစာသည် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပြည်သူလူထုသို့ အသိပေးတင်ပြရန်နှင့် အနာဂတ်တွင် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပြည်သူများ နားလည်သဘောပေါက်စွာ ပါဝင်လာနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ပြန်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ့အတွက် ဘတ်ဂျက်အစီရင်ခံစာအပြင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပို၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး၊ တာဝန်ယူ၊ တာဝန်ခံမှုရှိရေးနှင့် ပြည်သူများ၏ပါဝင်မှုကို တိုးမြှင့်ရေးတို့အတွက် အခြားသော ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာပွင့်လင်းမြင်သာမှုစာစောင်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ထုတ်ပြန်နိုင်ရန် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို တိုးမြှင့်နိုင်ရန် ပေါင်းကူးပေးခြင်းဖြင့် ကတိကဝတ်များအကောင်အထည်ဖော်မှုကို အားကောင်းလာစေရန်နှင့် ပြည်သူလူထု၏လိုအပ်ချက်ကို ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် မျှော်မှန်းပါသည်။ ယခုကဲ့သို့သော ဘတ်ဂျက်အစီရင်ခံစာများသည် မူဝါဒချမှတ်ခြင်းနှင့် မူဝါဒရလဒ်များ စွမ်းဆောင်ရည်ကောင်းမွန်စွာ တိုးတက်လာစေရေးအတွက် အစိုးရနှင့် ပြည်သူများအကြား အပြန်အလှန် နားလည်သဘောပေါက်မှုတွင် အရေးပါပါသည်။ ပြည်သူလူထုလိုအပ်ချက်ကို ထင်ဟပ်နိုင်သည့် ဘတ်ဂျက်ဖြစ်စေရေးအတွက် အရေးပါသည့်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူတကွပါဝင်ရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့်ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ဤစာစောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အကြံပြုလိုလျှင်လည်းကောင်း အောက်ဖော်ပြပါ facebook စာမျက်နှာ/ ဖုန်းနံပတ်/အီးမေးလ်သို့ဖြစ်စေ၊ နောက်ဆက်တွဲဖော်ပြပါ စစ်တမ်းကို ဖြည့်စွက်၍ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာနသို့ ပြန်လည်ပေးပို့၍ဖြစ်စေ အကြံပြုနိုင်ပါသည်။

ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး

ဖုန်းနံပါတ်	-	၀၅၂-၂၂၀၀၈၈
Email	-	bagobudget@gmail.com
Facebook စာမျက်နှာ	-	Bago Budget Transparency

၂၀၁၈– ၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ပြည်ထောင်စု ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းမှ အရေးပါသည့် အချက်များ ကောက်နုတ်ဖော်ပြချက်

မေခရိုစီးပွားရေးအခြေအနေ	
နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုး (ဂျီဒီပီ)	ကျပ် ၁၀၆,၀၉၆ ဘီလီယံ
စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်း	၇.၆ ရာခိုင်နှုန်း
ပျမ်းမျှ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်း	၅.၉၁ ရာခိုင်နှုန်း
ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုး	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅.၃ ဘီလီယံ
ပြည်ပသွင်းကုန်တန်ဖိုး	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅.၈ ဘီလီယံ
ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ	
ပြည်ထောင်စု၏ရငွေ စုစုပေါင်း	ကျပ် ၂၀,၀၅၁ ဘီလီယံ
ပြည်ထောင်စု၏အသုံးစရိတ် စုစုပေါင်း (တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များ၏ ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေအတွက် လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ အပါအဝင်)	ကျပ် ၂၄,၉၅၄ ဘီလီယံ
ပြည်ထောင်စု၏ စုစုပေါင်း ဘတ်ဂျက်လိုငွေ	ကျပ် ၄,၉၀၃ ဘီလီယံ
ဘတ်ဂျက်လိုငွေနှင့် ဂျီဒီပီအချိုး	၄.၆၂ ရာခိုင်နှုန်း
ဘတ်ဂျက်လိုငွေအတွက် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ဖြည့်ဆည်းမည့်ရာခိုင်နှုန်း	ဘတ်ဂျက်လိုငွေ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း
ပြည်ထောင်စု အခွန်အကောက်ရငွေများ	ကျပ် ၇,၅၇၆ ဘီလီယံ
အခွန်အကောက်ရငွေနှင့် ဂျီဒီပီအချိုး	၇.၁၄ ရာခိုင်နှုန်း
၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ အများဆုံးချေးယူနိုင်မည့် ကန့်သတ်ချက်	ကျပ် ၇,၂၀၀ ဘီလီယံ
နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းကြွေးမြီ (၃၁-၃-၂၀၁၈) အထိ	ကျပ် ၂၀,၇၂၅ ဘီလီယံ
ပြည်တွင်းကြွေးမြီနှင့် ဂျီဒီပီအချိုး	၂၂.၉ ရာခိုင်နှုန်း
နိုင်ငံတော်၏ ပြည်ပကြွေးမြီ (၃၁-၃-၂၀၁၈) အထိ	ကျပ် ၁၃,၉၇၄ ဘီလီယံ
ပြည်ပကြွေးမြီနှင့် ဂျီဒီပီအချိုး	၁၅.၅ ရာခိုင်နှုန်း
တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များ၏ ရငွေစုစုပေါင်း (ပြည်ထောင်စု၏ အထွေထွေလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ Grant transfer မပါဝင်မီ)	ကျပ် ၁,၀၆၅ ဘီလီယံ
တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များ၏ အသုံးစရိတ် စုစုပေါင်း	ကျပ် ၂,၈၅၉ ဘီလီယံ
တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များ၏ ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေအတွက် ပြည်ထောင်စု၏ အထွေထွေလွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ (Grant transfer)	ကျပ် ၁,၇၉၄ ဘီလီယံ

လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက်များ

- **ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များစာစောင် (၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ)**
  https://www.mopf.gov.mm/my/page/finance/ရသုံးမှန်ခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန/613
- **ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ တင်ပြသည့် ဘတ်ဂျက်အဆိုပြုလွှာနှင့် အထောက်အကူပြုစာစောင်များ**
  https://www.mopf.gov.mm/my/page/finance/ရသုံးမှန်ခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန/1113
- **ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေ ဘဏ္ဍာငွေအရအသုံးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများ**
  https://www.mopf.gov.mm/my/page/finance/ရသုံးမှန်ခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာန/800
- **၂၀၁၈ ခုနှစ် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးမဟာဗျူဟာ**
  https://www.mopf.gov.mm/sites/default/files/upload_pdf/2018/08/Strategy%20%20Myan%20%28PDF%29.pdf
- **မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း**
  https://www.mopf.gov.mm/sites/default/files/upload_pdf/2017/08/Financial%20Rules%20and%20Regulation.pdf
- **ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်းစာစောင် (၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ စက်တင်ဘာလအထိ)**
  https://rimyanmar.org/en/publication/bago-citizens-budget-2018-interim
- **ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဘတ်ဂျက်အကြိုထုတ်ပြန်ချက်စာစောင် (၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်)**
  https://rimyanmar.org/sites/rimyanmar.org/files/publication_docs/bago_prebudget_statement_mm.pdf
- **ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ဘတ်ဂျက်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ E-Bago (Mobile Application for Andriod)**
  https://play.google.com/store/apps/details?id=ebago.org&hl=en
- **Renaissance Institute ၏ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်အလိုက် ဘတ်ဂျက်အကျဉ်းချုပ်အစီရင်ခံစာများ**
  https://rimyanmar.org/en/publication-category/budget-briefs
- **အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ တည်ဆောက်ခြင်း၊ ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုရယူခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းများအတွက် လိုက်နာရမည့် တင်ဒါလုပ်ထုံးလုပ်နည်း**
  http://bagoregion.gov.mm/wp-content/uploads/2017/05/1.pdf
- **ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အားလုံးပါဝင်ခွင့်ရစေမည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ**
  https://rimyanmar.org/sites/rimyanmar.org/files/publication_docs/participatory_budgeting_policy_brief_-_884_kb_1.pdf
- **ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ရလဒ်များ**
  https://rimyanmar.org/sites/rimyanmar.org/files/publication_docs/s-r-planning-financing-and-budgeting-in-myanmar-burmese-version-final-for-press.pdf
- **ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်နှင့် အသုံးအနှုန်းများ**
  https://asiafoundation.org/wp-content/uploads/2018/02/Public-Financial-Management-Glossary-Terms_Bilingual_28-feb-18.pdf

- **မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း**
  ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

- **ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဘတ်ဂျက်အကြို ထုတ်ပြန်ချက်စာစောင်**
  ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန

- **ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ နှစ်အလိုက် စီမံကိန်းများ**
  E-Bago Mobile Application

yc;lwdkif;a'oBuD; Citizen's Budget
avhvmqef;ppfcsuf ar;cef;vTm

ပန်ကြားချက်

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရက တိုင်းဒေသကြီး၏ ဘဏ္ဍာရငွေ/သုံးငွေအခြေအနေများကို ပြည်သူများ အလွယ်တကူ နားလည်သိရှိစေရန် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှစ၍ ပြည်သူ့အတွက် ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း စာစောင်များကို ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ၃ ကြိမ်ဆက်တိုက်ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် ဆန်းစစ်ချက်မှတစ်ဆင့် လာမည့်နှစ်များတွင် ပြည်သူများ ပိုမိုသိရှိလိုသည့် အကြောင်းအရာများကို ဖြည့်စွက်၍ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြသွားနိုင်မည်ဖြစ်ရာ ဤဆန်းစစ်ချက်မေးခွန်းလွှာကို ဖြည့်သွင်း၍ ဖော်ပြထားသည့်နည်းလမ်းများအတိုင်း ပေးပို့ပေးနိုင်ပါရန် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာ လေးထောင့်ကွက်တွင် အမှန်ခြစ် ဖြည့်၍လည်းကောင်း၊ လိုအပ်သည့်မေးခွန်းများတွင် စာဖြင့်ရေးသား၍လည်းကောင်း ဖြေကြားပေးစေလိုပါသည်။

ဤစာစောင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍

(၁) ဤ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ခုနှစ် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၏ Citizen's Budget ကို သင်မည်သို့ ရရှိခဲ့ပါသနည်း။
(အဖြေကို တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်)

- ☐ အစိုးရဌာန/အဖွဲ့အစည်းများထံမှ၊
- ☐ လွှတ်တော်/လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံမှ၊
- ☐ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ
- ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်ရှိသူများထံမှ
- ☐ မိတ်ဆွေ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံမှ
- ☐ ရပ်ရွာစည်းဝေးတွေ့ဆုံမှုများမှ
- ☐ အခြား (အခြားတွင် ဖြည့်သွင်းပါက သီးခြားရေးသွင်း၍ ဖော်ပြပါ)

----

(၂) ဤ Citizen Budget စာစောင်သည် နားလည်ရလွယ်ပါသလား။
(အဖြေတစ်ခုသာလျှင်ရွေးချယ်ပေးပါ)

- ☐ အလွန်လွယ်ကူပါသည်
- ☐ လွယ်ကူပါသည်
- ☐ ခက်လည်းမခက်၊ လွယ်လည်းမလွယ်ပါ
- ☐ အနည်းငယ်ခက်ပါသည်
- ☐ အလွန်ခက်ပါသည်

(၃) ဤ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ခုနှစ် Citizen’s Budget စာအုပ်တွင် သင်သိလိုသော အစိုးရ၏ရငွေ/သုံးငွေဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပြည့်စုံစွာ ပါဝင်ပါသလား။

- ☐ အလွန်ပြည့်စုံစွာပါဝင်ပါသည်
- ☐ သိချင်သောအချက်အလက်များအားလုံးနီးပါးပါဝင်ပါသည်
- ☐ အနည်းငယ်ပါဝင်ပါသည်
- ☐ လုံးဝမပါဝင်ပါ
- ☐ ဘယ်လိုသတင်းအချက်အလက်မျိုးပါဝင်သင့်သည်ကိုမသိပါ

ပိုမို သိရှိလိုသော အစိုးရ၏ရငွေ/သုံးငွေဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို ဖော်ပြပေးပါ။

----

(၄) ဤ Citizen’s Budget ပါ သတင်းအချက်အလက်များသည် သင့်အတွက်အသုံးဝင်ပါသလား။
(အဖြေတစ်ခုသာလျှင်ရွေးချယ်ပေးပါ)

- ☐ အလွန်အသုံးဝင်ပါသည်
- ☐ အသုံးဝင်ပါသည်
- ☐ အသုံးဝင်သည်လည်းမဟုတ် အသုံးမဝင်သည်လည်း မဟုတ်ပါ
- ☐ အသုံးမဝင်ပါ
- ☐ လုံးဝအသုံးမဝင်ပါ

(၅) Citizen’s Budget တွင် ဘတ်ဂျက်နှင့်ဆိုင်သော မည်သည့်အကြောင်းအရာကို သင်စိတ်အဝင်စားဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း။
(အဖြေကို တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်)

- ☐ ရငွေများ
- ☐ သာမန်သုံးငွေများ
- ☐ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်များ
- ☐ ဌာနဆိုင်ရာအသုံးစရိတ်များ
- ☐ အစိုးရ၏ရငွေများ၊ အသုံးစရိတ်များ၏ စီးပွားရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု
- ☐ အစိုးရဘတ်ဂျက်ကို ထိရောက်စွာ သုံးစွဲရေးနည်းလမ်းများ

အခြား သိရှိလိုသည်များရှိလျှင် ဖော်ပြပေးပါ။

----

(၆) ဤ Citizen’s Budget တွင် မည်သို့သော သတင်းတင်ပြမှုပုံစံမျိုးဖြင့် အသားပေးတင်ပြမှုပုံစံကို သင်နှစ်သက်ပါသနည်း။
(သင့်အနေဖြင့် အဖြေကို တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်)

- ☐ အရေးပါသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များကို သရုပ်ဖော်ပုံများဖြင့် ဖော်ပြခြင်း
- ☐ ဂရပ်ဖ်များ
- ☐ ကာတွန်းရုပ်ပုံများ
- ☐ စာရင်းဇယားပုံစံများ
- ☐ အခြား (အခြားတွင် ဖြည့်သွင်းပါက မည်သို့တင်ပြစေလိုကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြပါ)

----

(၇) Citizen’s Budget စာစောင်များကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်းက ပြည်သူလူထုလက်ဝယ်သို့ သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမို ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိမည်ဟု ထင်မြင်ပါသနည်း။
(သင့်အနေဖြင့် အဖြေကို တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်)

- ☐ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာမှလည်းကောင်း၊
- ☐ အခြား အင်တာနက်လူမှုကွန်ယက်များမှ လည်းကောင်း၊
- ☐ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များမှလည်းကောင်း၊
- ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ/ကျောင်း စာကြည့်တိုက်များမှလည်းကောင်း၊
- ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ
- ☐ အခြား (အခြားတွင် ဖြည့်သွင်းပါက မည်သို့တင်ပြစေလိုကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြပါ)

----

(၈) Citizen’s Budget ကို ယခုကဲ့သို့ စာအုပ်ဖြင့် ထုတ်ဝေခြင်းအပြင် အခြားမည်သည့်ပုံစံဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များကို မျှဝေစေလိုပါသလဲ။ (အဖြေကို တစ်ခုထက်ပို၍ ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်)

- ☐ စာအုပ်ပုံစံဖြင့်ကောင်းပါသည်
- ☐ လက်ကမ်းစာစောင်
- ☐ အင်တာနက်မှလည်းကောင်း၊ အင်တာနက်လူမှုကွန်ယက်များမှ လည်းကောင်း
- ☐ အစိုးရသတင်းဌာနများ
- ☐ အခြားပုံစံများအကြံပြုရန်မရှိပါ
- ☐ အခြား (သတင်းအချက်အလက်များကို အခြားသောတင်ပြမှုပုံစံများဖြင့်မျှဝေစေလိုကဖော်ပြပါရန်)

မိမိအကြောင်း

(၉) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း

- ☐ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊
- ☐ အစိုးရဝန်ထမ်း၊
- ☐ ပုဂ္ဂလိကဝန်ထမ်း၊
- ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပါဝင်သူများ၊
- ☐ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၊
- ☐ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး၊
- ☐ အခြား (အခြားတွင် ဖြည့်သွင်းပါက သီးခြားဖော်ပြပါ)

----

(၁၀) ကျား/မ

- ☐ အမျိုးသမီး
- ☐ အမျိုးသား

ဖုန်းနံပါတ် - ၀၅၂-၂၂၀၀၀၈၈
Email - bagobudget@gmail.com
Facebook စာမျက်နှာ - Bago Budget Transparency

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့်
တိုင်းဒေသကြီး ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းဦးစီးဌာနက ထုတ်ဝေပါသည်။